

Kantoor van afgifte: Brugge x

België/Belgique
P.B.
BRUGGE X
4/783

vivat academia

berichtenblad van het Verbond der Vlaamse Academicsi
tweemaandelijks behalve juli en augustus nr. 71 maart / april '90

Inhoud

Talenkennis en Taalbeheersing	<i>lic. Germ. F. Mollet</i>	1
Wat na de universiteit?	<i>dr. sci. R. Vandenberghe</i>	5
Taal en teken		10
Uit de afdelingen		12

secretariaat: Em. Jacquainlaan 126
1000 Brussel - tel. 02/218 68 20
giro 000-0429238-13

verantwoordelijke uitgever: F. Mollet
Baron Ruzettelaan 260
8320 Brugge

Talenkennis en taalbeheersing

In het voorjaar 1990 is er nogal wat te doen geweest over de povere talenkennis van de recent afgestudeerden van alle onderwijsniveaus. De teneur is dat de huidige generatie van sollicitanten *niet meer zo goed Frans kent en dat er steeds minder meertaligen in Vlaanderen zijn*. In beide gevallen schijnt men dus uit te gaan van een vergelijking.

Ik kan me niet van de indruk ontdoen dat allen die het bovenstaande beweren zo maar wat uit de lucht grijpen. Want met welke generatie vergelijken ze? Van tien, twintig jaar, of nog langer geleden? En bestaan er precieze gegevens over de talenkennis van die vorige kohorten?

Wat we met zekerheid weten is dat er op dit ogenblik een veel groter percentage van de jeugd aan het algemeen vormend middelbaar onderwijs participeert dan enkele decennia terug. We weten ook dat vanaf — pakweg — 1954 het onderricht in de middelbare scholen in handen is van gespecialiseerde leerkrachten (regenten en licentiaten). Er zouden dus meer meertaligen moeten zijn en de kwaliteit van het taalonderricht zou ook beter moeten zijn. Maar als de huidige Vlaamse sollicitanten hun tweede landstaal en wellicht ook andere talen *niet goed (en niet : niet meer zo goed) kennen, dan zijn daar m.i. twee verklaringen voor*.

Vaardigheid door praktijk.

Vele critici vergeten dat hun eigen -eventueel vermeende- talenkennis in het prille begin van hun carrière ook maar zozo was. Met veel praktijk en dank zij de schoolse basis hebben ze die kunnen verbeteren. Denken we maar even terug aan de eerste keren dat we onze huidige premier Frans of Engels hoorden praten en vergelijken we dat met het Frans of Engels dat hij nu hanteert: daar is al een hemelsbreed verschil! En let eens op het Frans dat sommige Vlaamse voetballers die in Waalse of Franse ploegen spelen (of gespeeld hebben) in de RTBF-uitzendingen praten: verrassend goed! Dat hebben ze waarschijnlijk ook niet zo op school geleerd.

Glad ijs.

Wie het over mogelijke mankementen in het onderwijs wil hebben, waagt zich op glad ijs. Inderdaad, "het" onderwijs is zo'n reusachtig gebied, met zoveel

verscheidenheid van instellingen, richtingen, afdelingen, types ; met hoogbe-
 gaafde scholieren, middelmatige intelligenties, beperktere koppen ; met
 talenknoebels ; met wiskundeknoebels ; met vlijtige, luie, handige, onhan-
 dige, meegaande en lastige jongelui, kortom ; met vogels van diverse plu-
 mage. Er zijn schoolhoofden met lange tenen, of brede ruggen, kortzichtige
 en ruimdenkende, goede leiders en zwakke, uitstekende pedagogen en
 kleine tirannen, politiek benoemden enz. ... En bij de leerkrachten is er ook
 een heel gamma verschillen, gaande van de onvermoeibare idealisten tot de
 burn-out-syndroomgevallen. Ik sta zelf bijna 40 jaar in het vak, als taalleraar :
 in meisjesklassen, in jongensklassen, in gemengde klassen, eerst in het M.O.,
 nu in het HOB.U. In het lerarenberoep krijg je elk jaar andere "grondstoffen"
 toegeschoven : de jongelui zijn kinderen van hun tijd en tijden veranderen.
 Bovendien gaan steeds meer mensen zich bemoeien met wat een leraar
 doet. Daar zijn de pedagogen en de psychologen, die zelf nooit of nauwelijks
 voor een klas hebben gestaan. Daar zijn de ouders die ook een vinger in de
 pap willen hebben. Daar zijn de gewiekste handelsgeesten die om de haver-
 klap nieuwe leerboekjes en leertijdschriftjes op de markt brengen. En daar is
 de slogan die zegt dat de school kindvriendelijker moet zijn.

Democratisering.

Even een open deur intrappen : de bedoeling van de democratisering van het
 onderwijs was en is : elke jongere de kans geven om een aan zijn of haar
 intelligentie en ijver aangepaste opleiding te volgen, ongeacht de sociale of
 familiale achtergronden.

De doorvoering van democratisering heeft in ons land geleid tot het gooien
 met M.O.-diploma's, en tot een studentenexplosie aan de universiteiten en
 hogere scholen. Het resultaat van dit laatste is het ontstellend hoge aantal
 mislukkingen in het eerste jaar : tot 65 % ! Dat is geen gezonde toestand. Het
 verramsjen van M.O.- diploma's ligt aan de basis van vrijwel alle klachten die
 men te horen krijgt over o.m. de gebrekkige kennis van het Frans of van
 andere talen, want het betekent nivelleren omlaag.

Vernieuwde methoden.

Een andere mogelijke oorzaak van minder goede talenkennis zou kunnen
 liggen (let op de voorzichtige formulering) in de vernieuwde leermethodes.
 Generaties lang was het systeem -voor Frans bijvoorbeeld- gebaseerd op
 eenvoudige leestekstjes, soms onder de vorm van een dialoog, die gewoon-
 lijk gememoriseerd moesten worden. Daarnaast waren er de dictees en het
 instuderen van woordenlijsten en paradigmata van werkwoorden. Van
 gesprekjes houden was zelden of nooit sprake. In de humaniora kwam daar

de intensieve spraakkunst met oefeningen bij ; de vele "thèmes" en "ver-
 sions", vertaling in beide richtingen dus, en de uit het hoofd te leren gedich-
 tjes en "fables". In hogere klassen moest je opstellen en verhandelingen
 maken, spreekbeurten houden en vooral veel literatuurgeschiedenis leren.
 De literatuur werd dan geïllustreerd met een zeer groot aantal voorbeelden uit
 een dikke bloemlezing. Van "actuele" onderwerpen met zgn. debatjes daar-
 over was er -voor zover ik me herinner- ook helemaal geen sprake.

Wie uit zo'n opleiding kwam had een uitgebreide woordenschat, kende de
 spraakkunst en was op de hoogte van de "klassieke" literatuur. Het "vlot con-
 verseren" - afhankelijk van de individuele aanleg tot vlot converseren - kwam
 dan vrij gemakkelijk zodra men in een franstalige situatie geplaatst werd.
 De nieuwe aanpak mikt natuurlijk ook op uitgebreide woordenschat, spraak-
 kunstkennis en tutti quanti, maar werkt met eigentijdse onderwerpjes, actuele
 artikelen over thema's die de jongeren boeien. De lespakketmakers vergeten
 daarbij soms dat zij hun eigen grondige kennis te danken hebben aan de
 ouderwetse methode en dat hun leerlingen wellicht meer bezig zijn met het
 thema van de les dan met de taal waarin het thema wordt aangebracht. Op dit
 ogenblik is er in romanistenkringen een levendige polemiek daarover aan de
 gang.

En het Engels dan ?

Je hoort vandaag ook vaak zeggen dat de jongelui die de 6-jarige M.O.-oplei-
 ding af hebben, beter Engels kennen dan Frans. Ik denk dat dit weer een
 ongegronde bewering is. Op het eerste gezicht lijkt het Engels een gemakke-
 lijke taal : doodeenvoudige werkwoordvervoegingen, doodeenvoudige
 meervoudsvorming van substantieven, onveranderlijke adjectieven. De leer-
 ling kan daardoor heel vroeg eenvoudige zinnestukjes bijna foutloos produce-
 ren : hij/zij krijgt het gevoel iets te kennen. Engels is daarbij ook de taal van
 gevierde "songs", van films, van razend populaire TV-programma's en van
 de nieuwste technologie. Dat trekt aan, natuurlijk. Als de nieuwere methode
 dan ook nog het "praten" heeft bevorderd, gaat de buitenstaander gauw
 geloven dat die jongeren "vloeiend" Engels spreken. De waarheid is. dat de
 kennis heel oppervlakkig is en dat bij verdere studie het Engels een even
 moeilijke taal is als eender welke andere.

Het vak Duits wordt in de traditioneel sterke afdelingen (Latijn, Grieks, Wis-
 kunde, Wetenschappen) eigenlijk verwaarloosd. Er is geen tijd voor, het wordt
 bij de puntenbesprekingen niet altijd au sérieux genomen. In de andere afde-
 lingen is het een bekend buisvak, want "moeilijk". Met de kennis van het Duits
 is het over het algemeen slecht gesteld.

Ten slotte

Ten slotte is er ook nog de moedertaal, het Nederlands. Ik durf stellen dat het met de beheersing van onze moedertaal helemaal niet goed gaat. En geloof maar niet dat ik het hier over de uitspraak heb: iedere vogel zingt zoals hij gebekt is. Als je wat taalkundig geschoold bent en je weet goed te luisteren, dan kun je ook Nederlanders onmiddellijk regionaal (en zelfs sociaal) lokaliseren. Fransen, Duitsers, Engelstaligen verraden door hun uitspraak ook vrij vlug hun regionale afkomst. Ik pleit dus niet voor hollandizeren. Met kennis van het Nederlands bedoel ik: goedgekozen woordenschat, correct gebruikte werkwoordvormen en -tijden, precieze voorzetsels, idiomatische wendingen en wat dies meer zij.

Nogal wat mensen die er prat op gaan dat ze "hun" Frans zo goed kennen als "hun" Vlaams, beseffen niet dat het ABN dat zij hanteren stroef of slordig is, een taal met hortende zinsconstructies, met verkeerde voorzetsels, met ouderwetse woorden en gallicismen. Op allerlei vergaderingen en studiedagen heb ik bedrijfsleiders, pedagogen en andere woordvoerders horen klagen over de schamele kennis van tweede of derde taal bij sollicitanten, in een schabouwelijk Nederlands waarvan zij zelf denken dat het keurig is.

Laten we er dus in godsnaam op toezien dat kinderen eerst en vooral een behoorlijke vorm van hun "moedertaal" kennen voor ze -spelenderwijs of anderszins- een vreemde taal aanleren.

En laten wij, Vlaamse academici, eens een inspanning doen om ons Nederlands zo correct mogelijk te gebruiken.

F. Mollet.

Uit de academische wereld

Wat na de universiteit?

In het maartnummer van de maandelijkse uitgave Universiteit Gent verschenen de resultaten van een uitgebreide enquête bij RUG-afgestudeerden omtrent hun job na de universitaire studies(*). Iets meer dan vierduizend antwoorden van universitaire, afgestudeerde tussen 1982 en 1986, werden verzameld, hetgeen statistisch een zeer goed beeld geeft van hoe en waar de universitaire terecht komen op de arbeidsmarkt. Gezien het groot aantal respondenten en het feit dat de Gentse Universiteit een brede waaier aan opleidingsmogelijkheden biedt, geven deze resultaten ongetwijfeld ook een representatief beeld van het totaal der afgestudeerden van alle Vlaamse universiteiten en universitaire instellingen.

Uit de enquêteresultaten komt globaal naar voren dat er een tijd aangebroken is van grote mobiliteit en flexibiliteit ten opzichte van de arbeidsmarkt. Heel wat afgestudeerden krijgen een job die niet langer in directe relatie staat met hun opleiding. De tijd van een diploma als sleutel voor een welbepaalde loopbaan is voorbij en de studie wordt eerder beschouwd als een basis, die pas via opleiding binnen het bedrijf en/of permanente nascholing aanleiding geeft tot een meer specifieke functie. Ook het behalen van bijkomende diploma's en getuigschriften is schering en inslag om zich beter in te passen in de arbeidsmarkt.

Deze tendensen gaan ongetwijfeld samen met de stijgende tewerkstelling in de privé-sector. Die neemt nu 40% van de afgestudeerden voor zijn rekening, wat een verdubbeling betekent in tien jaar tijd. Voor sommige specifieke richtingen zoals burgerlijk ingenieur en economie liggen de getallen vanzelfsprekend aanzienlijk hoger. Binnen de privésector zijn de universitaire voornamelijk vertegenwoordigd in de industrie (36% van de universitaire in de privésector) en in de banken, verzekeringen en dienstverlenende ondernemingen (28%). Deze laatste sectoren worden tegenwoordig in grote mate bevolkt door juristen, economen, psychologen en filologen.

De toename in de privésector is hoofdzakelijk een gevolg van de economische heropleving in de jaren tachtig. Daarnaast hebben de besparingen en het effect van de denataliteit in het onderwijs de tewerkstelling voor universitaire aldaar gehalveerd. Van de filologen, die er traditioneel hun weg vonden

(80% in 1975), komt nu maar 35% in het onderwijs terecht. Van alle afgestudeerden vinden nog slechts 13% een baan in het secundair of hoger niet universitair onderwijs. In het secundair worden dit meer en meer vrouwen, niet alleen vanwege het stijgende aantal vrouwelijke afgestudeerden maar vooral omdat er in de privésector nog altijd een zeker voorbehoud tegen hen bestaat. Een aantal vindt ongetwijfeld ook dat lesgeven beter kadert in hun gezinsleven. Aan de andere kant ondervinden de scholen steeds meer problemen bij het vinden van bepaalde lesgevers, zoals leraars wiskunde, natuurkunde, scheikunde en economie. De bloei van de jobs in de informatica is daar voor de eerste twee categorieën niet vreemd aan terwijl het bedrijfsleven de meeste economen opslukt.

De universiteit en het wetenschappelijk onderzoek trekken 12% van de afgestudeerden aan. In dit geval kan men niet spreken van een definitieve job aangezien de universiteit en het wetenschappelijk onderzoek meestal gekozen worden voor het behalen van een doctoraat, waarna een groot procent finaal ook in de privésector zal terechtkomen. Het komt echter ook meer en meer voor dat afgestudeerden aan de universiteit blijven in afwachting van hun legerdienst of van het vinden van een interessante job, hetgeen samen met de besparingen problematisch begint te worden, zowel voor het onderwijs als voor het wetenschappelijk onderzoek aan de universiteiten. Bovendien vertonen bepaalde categorieën, zoals burgerlijke ingenieurs en economen, een dalende neiging om aan de universiteit te blijven daar hen weinig perspectieven qua carrière en inkomen geboden worden in vergelijking met de privésector.

Vijftien procent van de afgestudeerden hebben een zelfstandige praktijk. Dit aandeel wordt voornamelijk vertegenwoordigd door de "klassieke" categorieën zoals artsen, tandartsen, veeartsen, apothekers, juristen, enz... Er zijn echter duidelijk tekenen aan de wand dat ook andere universitaires zich meer aan een zelfstandig beroep wagen. Spijtig genoeg zijn er geen cijfers hieromtrent gegeven. Op te merken valt dat de pessimistische uitlatingen van de beroepsverenigingen, omtrent de toestand van pas afgestudeerde artsen, tandartsen en veeartsen, weinig overeenkomsten blijken te vertonen met de realiteit. Voor apothekers is de toegang tot een zelfstandig beroep echter sterk gelimiteerd vanwege de enorme overname- en vestigingskosten (10 tot 25 miljoen frank).

Tenslotte zijn de openbare diensten, de parascolaire sector (PMS e.d.) en de gezondheidszorg samen goed voor 18% van de afgestudeerden. Deze sectoren zijn voornamelijk opgevuld door universitaires uit de richtingen die oorspronkelijk in het bedrijfsleven wat moeilijker of beperkter lagen. Gezien de huidige besparingen in overheidsdiensten zijn er in de nabije toekomst hier

nog weinig perspectieven te verwachten. De verzorgende en parascolaire non-profit sector, bijvoorbeeld, heeft niet de ontwikkeling gekend zoals verwacht, wat een nefaste invloed heeft gehad op de tewerkstelling van vele psychologen en pedagogen in hun specifieke opleiding.

Een tweede aspect in de enquête omvat de factoren in de opleiding die bij het vinden van een job belangrijk zijn. Hier komt de keuze van de universitaire opleiding als belangrijkste naar voren (81%). Dit lijkt in een eerste opzicht in tegenspraak te zijn met de hogervermelde flexibiliteit ten aanzien van de arbeidsmarkt. Doch men moet bedenken dat aanvankelijk een opleiding gekozen wordt die het best ligt, waarna dan met dit diploma als basis, een keuze genomen wordt uit een zekere waaier van banen. Ogenscheinlijk ontplooit men zich voldoende met zijn verworven kennis en ervaring en vraagt men zich zelden af of de keuze van een andere richting geschikter geweest was. Als tweede belangrijkste factor wordt talenkennis vermeld (52%). Dit is dan ook uitgesproken voor de richtingen (ingenieurs, economen, juristen), die zich voornamelijk naar het bedrijfsleven richten, aangezien dit laatste zich in toenemende mate internationaal profileert. Een vlotte kennis van tenminste drie talen zal immers in het Europa van morgen een minimale vereiste zijn. Behaalde studieresultaten (37%), beroepservaring (37%) en bijkomende diploma's (26%) vormen de resterende belangrijke factoren die bijdragen tot het vinden van een job. Deze zijn meer specifiek voor de soort job en het niveau. De studieresultaten, bijvoorbeeld, zijn belangrijk voor die functies waar zuivere vakken vereist is, zoals bij puur wetenschappelijke of research-vacatures, terwijl voor meer commercieel gerichte banen het persoonlijkheidsprofiel doorslaggevend is. Een tweede diploma blijkt vanzelfsprekend in vele gevallen een extra troef te zijn, doch uit de enquête wordt het "dwingende" karakter ervan door alle cijfers tegengesproken met uitzondering van de medische richtingen, waar twee op drie een bijkomende opleiding hebben gevolgd. Beroepservaring zal in de meeste gevallen belangrijker zijn, voornamelijk bij het vinden van een betere job of bij promotie.

Een derde luik van de enquête omvat de financiële aspecten. Voor 39% van de respondenten blijkt het loon bevredigend te zijn; voor 38% is het goed of zeer goed terwijl 23% vindt dat ze onderbetaald worden. Een universitair begint met een nettoloon dat schommelt rond de 40.000 frank per maand, maar dit gaat snel, in sommige gevallen zeer snel, naar omhoog. Vooral bij de tewerkstelling in het bedrijfsleven spelen vraag en aanbod en de concurrentie een belangrijke rol. Wie goed is wordt in verhouding goed betaald. Wel is het zo dat in sommige gevallen een financieel onaantrekkelijke periode aan

het eigenlijke beroepsleven voorafgaat. Dit is o.a. het geval bij de balie-stagiairs en voor sommige bursalen die een doctoraat wensen te behalen. Een dergelijke tendens kan zich echter in de toekomst ook in het bedrijfsleven manifesteren, zoals nu reeds blijkt het geval te zijn in de Verenigde Staten. Uit de enquête blijkt vervolgens dat 61 % volstrekt en 26 % min of meer op universitair niveau actief is. De algemeen vermeende "underemployment" is dus duidelijk overschat. Toch zal dit wel een belangrijke rol spelen in die richtingen die op dit ogenblik slecht in de markt liggen en waar bijgevolg de werkloosheid het grootst is. Het gemiddelde werkloosheidsprocent bedraagt volgens de enquête 6%, doch ligt een stuk hoger voor de richtingen lichamelijke opvoeding, politieke en sociale wetenschappen, psychologie, pedagogie, filologie en filosofie.

In de enquête werd tenslotte ook nagegaan welke factoren er belangrijk zijn bij het vinden van een job. De aankondiging in dag- en weekbladen en via de werkwijsservice van de RUG bleken goed te zijn voor 28%, terwijl de VDAB (RVA) slechts 6% voor zijn rekening neemt. Het onderwijzend en wetenschappelijk personeel van de universiteit blijkt ook een belangrijke rol te spelen als tussenpersoon bij het vinden van een betrekking (20%) en in sommige afdelingen, zoals bij de landbouwingenieurs, ligt dit getal zelfs zeer hoog (40%). Verbazingwekkend (of misschien niet) heeft 58 % een job gevonden via persoonlijke of familiale (44 %), of politieke relaties (14%). Hierbij kan men toch enige bedenkingen maken omtrent de omvang van het nepotisme en de politieke aanstellingen die Vlaanderen kenmerken.

Uit deze resultaten volgt, naar mijn oordeel, duidelijk dat de tewerkstelling voor universitair - althans in de huidige maatschappelijke en economische conjunctuur - in hoge mate een zelfregelend proces is. Waar voor bepaalde categorieën jobs wegvallen, blijken er zich nieuwe perspectieven te openen waarin deze afgestudeerden zich kunnen profileren. Dit impliceert evenwel, zoals reeds vermeld, dat de afgestudeerden zich flexibeler moeten kunnen opstellen ten opzichte van de arbeidsmarkt, die veeleer geëvolueerd is naar een dynamisch open systeem. Deze vernieuwde vorm van maatschappelijke waardering van het universitair diploma is tevens, en terecht, zoals Rector De Meyer in het editoriaal schrijft, "een vingerwijzing naar diegenen die verantwoordelijk zijn inzake de organisatie van de universitaire opleidingen". Enerzijds moeten de universiteiten uit hun strakke keurslijf gehaald worden zodat ze ruimere mogelijkheden verkrijgen om via inhoudelijke bijsturingen en correcties te kunnen inspelen op de sterk evoluerende arbeidsmarkt. Anderzijds, moeten ze gespaard blijven van grove irreversibele ingrepen, al dan niet geïnspireerd door hun expansieve of defensieve verzuchtingen of door poli-

tiek steekspel. Bovendien, met de bedrijfswereld als grootste kwalitatieve en kwantitatieve afzetmarkt, is het nu meer dan nodig dat de universiteiten voldoende middelen krijgen om de kwaliteit van het onderwijs en het wetenschappelijk onderzoek op peil te houden. Elke onbezonnen maatregel in het huidige onverdroten besparingsbeleid kan nefaste invloeden hebben op de universitaire vorming en bijgevolg een zware hypotheek leggen op de Vlaamse academicus in het Europa van morgen.

Dr. Sci. Robert Vandenberghe

* Dossier Werk : Mega-enquête bij RU Gent afgestudeerden, (R.V. Ackaert), met commentaren van R. De Potter (RUG adviescentrum voor studenten), Chris Verheye (selectiebureau Dany Deboel) en Johan Letouche (bureau Search & Selection) ; Universiteit Gent, 4e jg, nr 7, maart 1990.

Publiciteitstarief :

1/3 bladzijde 115 x 55

1 nummer tussen teksten : 2.500,- fr.

5 nummers : 11.250,- fr.

Taal en teken: Repetitio est mater studiorum

Doorgewinterde advocaten

Wat hebben bekende schrijvers, gegoede burgers, welgestelde zakenlui en doorgewinterde advocaten met elkaar te maken? Alleszins dit: de karakteriserende adjectieven worden nogal eens in afwijkende vorm gebruikt. In het Standaardnederlands kennen we in dergelijke woordgroepen uitsluitend BEkend, GEgoed, WelGEsteld en doorGEwinterd.

Voorzetsels

Vlamingen zijn vaak onzeker wat het gebruik van voorzetsels betreft. Het Franse taaleigen laat in dat opzicht nog heel wat sporen na.

1. Wie er prijs op stelt (niet: eraan houdt!) zijn taal te verzorgen, interesseert zich *voor* het juiste taalgebruik. Hij is wellicht ook gevoelig VOOR correcte omgangsvormen en blijft misschien niet onverschillig VOOR een stijlvol optreden.

2. *Over* in tijdsbepalingen wijst naar de *toekomst*:

- over vijftwintig jaar zal ik jou nog steeds...
- over goed twee maanden gaan we op herfstwandeling.

Wat doen we dan voor het *verleden*? Daar zijn verschillende mogelijkheden:

a. *Geleden*

- Een jaar geleden zaten we nog niet zo ver.
- Die memorabele tocht had drie weken geleden plaats.

b. *Vóór*

- Vóór enkele weken ontmoette ik een heel vreemde vrouw
- Weet je nog, vóór vijf jaar was onze afdeling nog erg klein.

c. *Terug*

- Een paar dagen terug zei je nog dat het kon!
- Het is nu al enkele maanden terug dat hij beloofde alles in orde te brengen

Dus: *niet* met *over*!

3. ik *houd eraan* is *fout*!

Er zijn zoveel andere mogelijkheden:

- Ik wens, ben erop gesteld, stel er prijs op, verlang ...

Inleiders en uitleiders op spreekavonden zeggen dus bijvoorbeeld:

- Ik heet U allen hartelijk welkom (i.p.v.) ik houd eraan U allen ...)
- Ik wens prof. X zeer van harte te danken voor ...

– Onze gastspreker stelt er prijs op de avond in een gemoedelijke sfeer te houden.

Dus: *weg* met dat *eraan houden*!

Geen voorzetsels

Soms gebruiken we voorzetsels waar die niet thuishoren. Vaak gebeurt ook dat naar Frans model.

Als ik (van) U was, had ik hem al (van) in het begin duidelijk gemaakt dat ik niet van zins ben (van) zo naar zijn pijpen te dansen.

Publiciteitstarief:

1/2 bladzijde 115 x 90

1 nummer binnenkaft: 3.500,- fr.

5 nummers binnenkaft: 15.750,- fr.

1 nummer tussen teksten: 2.800,- fr.

5 nummers tussen teksten: 12.600,- fr.

Uit de afdelingen

Vergeten activiteiten eerste kwartaal

Antwerpen

- 7-1 Jubileum-Nieuwjaarsconcert
- 9-1 Het socialisme in de 90-er jaren, Fr. Van den Broucke
- 20-1 Bezoek Etnografisch Museum
- 23-1 Revisionisme. Schandaaltjes in de Franse pers, B. Brinckman
- 6-2 Digitale technieken en het Compact Disk System, V. Van den Eynde
- 20-2 Drugs, C. Thys
- 6-3 Het hyperventilatiesyndroom, Dr. G. Pieters
- 20-3 Clavecimbelconcert

Limburg

- 7-1 Nieuwjaarsontmoeting
- 22-1 "Actuele problemen" L.Herman-Michielsens
- 7-2 Causerie "Hongarije"
- 20-2 Scharnieren van Japan, Lic. L.Meyvis
- 2-3 Brand door electriciteit, Ir. Peytier
- 23-3 Heinrich Heine en het Duitse Lied", Cox, Steegmans, Severi
- 30-3 "men zegt: Vlamingen moeten uitgeven in Nederland"
Panelgesprek

Gent

- 19-1 Nieuwjaarsreceptie
- 15-2 Nieuwe niet-invasieve technieken in de geneeskunde, Dr. L. Lambrecht
- 24-3 bezoek tentoonstelling "Expressionisme in Vlaams perspectief", Museum voor Schone Kunsten Gent

leper

- 20-1 Nieuwjaarsreceptie
- 9-2 Sire, geef mij 100 dagen tijd, of achter de schermen van het politieke milieu, H. De Ridder
- 9-3 Griekse avond
- 23-3 De toekomst van de vrije beroepen in het Europa na 1992, K. Platteau

Activiteiten tweede kwartaal 1990

Antwerpen

- 3-4 Minderheidskwesties in de Balkan, Dr. R. Detrez
- 7-4 Passiespel: Kristus aan de Schelde

Campinia

- 27-4 De werking van het Belgisch gerecht, Dr. jur. W. Stijnen
- 18-5 Depressie, een kruispunt in uw leven, B. Vansant

Klein-Brabant

- 24-4 Banditisme en corruptie in onze maatschappij, H. Coveliers
- 24-5 Gezinsuitstap naar Doornik

Taxandria

- 26-5 Bezoek Van Gogh-tentoonstelling, Otterlo-Amsterdam

Brussel

- 19 & 20-5 Cultureel- politieke tweedaagse groepsreis naar Duitstalig België.

Limburg

- 14 & 18-4 Reis Hongarije en Salzburg
- 3-5 Plaats van de Europese universiteiten in het proces van de Europese éénwording, Dyserinck
- 12-5 Familie-wandeling in "De Maten"
- 9-6 Culturele wandeling - Basilica Concert
- 30-6 Bezoek Hasselt

Gent

- 23-4 Bezoek Floraliën 1990
- 15-5 Ruimte voor vrijheid, G. Bodifée
- 7-6 Gerechtelijke geneeskunde: dagelijkse activiteiten, Prof. J. Timperman

Brugge

- 24-4 Para-normaal: forumgesprek over parapsychologie
- 3 & 10-5 Bedrijfsbezoek Watteeuw
- 19 & 20-5 Tweedaagse reis: Aarlen en de Gaume

leper

29-4 Reis naar de Vlaamse Ardennen

Oostende

24-4 Oostende schilders, Conservator N. Hostijn

24, 25 & Reis naar Parijs

26-5

Roeselare

5-4 De joodse gemeenschap in Antwerpen, L. Abicht

11-5 VVA-vriendensouper

2 & 3-6 1 of 2-daagse verrassingsuitstap

Jongeren-Kortrijk

11-5 Belastingformulier, hoe invullen, Dhr. Heyman

24, 25 & Bezoek aan Trier

26-5

23-6 De Gavers : surfen en zeilen

Kortrijk

13-5 Per fiets naar Zwevegem : bezoek energiecentrale

10-6 Bezoek museum van Middelburg, en bezoek aan de Delta-expo

Antwerpen

24-4 Het Gilgamesj-epos, B. Mesotten

8-5 20 jaar luchtvervuiling in Vlaanderen, Ir. J. Kretschmar

19-5 Begeleide wandeling door het Arboretum in Kalmthout

16-6 Taptoe naar Utrecht en Amersfoort

Brussel

3-5 Bezoek brouwerij Moortgat (Breendonk) en verkenning van Klein Brabant

Klein Brabant - Rupelstreek - Vaartland :

Wat staat er dit jaar nog op het programma ?

Vooreerst onze laatste voordracht, die een brandend actueel thema aansnijdt (zoals trouwens reeds meerdere malen het geval is geweest met andere VVA voordrachten), nl. VU volksvertegenwoordiger Hugo Coveliers komt zijn ervaringen vertellen rond het thema Banditisme en Corruptie. M.a.w. alle vragen die U nog hebt bij de dagelijkse overweldigende stroom van berichten rond rijkswacht, gerechtelijke politie, vleesfabrikanten en balletten zullen zeker een antwoord uit eerste hand krijgen.

Afspraak in het Rupelhotel op 24/4

Als afsluiting van dit jaar is een daguitstap gepland naar Doornik. Zoals vorige jaren heeft het bestuur tijd noch moeite gespaard om weer een gevarieerd en leerrijk programma samen te stellen. Een stad als Doornik is voor velen van ons onbekend en daardoor onbemind. Maar uit het verleden blijkt dat Doornik een vooraanstaande rol heeft gespeeld in onze geschiedenis. Dus afspraak op 24/5.

Voorbije activiteiten

1. De openingsvergadering met als spreker de hr. F. Van den Broucke, voorzitter van de Socialistische Partij, op 17/10/89, kon traditiegetrouw rekenen op een grote belangstelling (170 personen - de verzorgde receptie, aangeboden door de Generale Bank, zal er wel voor iets tussen zitten). Op een heldere en duidelijke wijze heeft spreker de standpunten van zijn partij rond een aantal actuele thema's uiteengezet wat tijdens de discussie nadien duidelijk reacties opriep bij de toehoorders.

2. Bedrijfsbezoek aan BASF te Antwerpen op 18/11/89 : met 32 leden in een dubbeldekbuss werd een geleid bezoek gebracht aan BASF, waarbij twee produktievestigingen in dit immens groot bedrijf (600 ha) alsook het waterzuiveringsstation bezocht werden. Dank zij een VVA-lid die dit bezoek mogelijk had gemaakt (Hans Montag), werd dit bezoek afgerond met een zeer verzorgde receptie in de lunchroom van het bedrijf.

3. De Kerstreünie op 12/12/89 : voor de jaarlijkse Kertsreünie werd deze maal geopteerd voor een avond met zigeunermuziek in de Casteleyn te Hingene. Een gelukt initiatief aangezien een 90-tal leden zich hebben laten meeslepen

door de verleidelijke klanken van een zigeunerorkest en zich tot in de vroege uurtjes te goed hebben gedaan aan Oosteuropese wijn en lekkere hapjes.

4. Museabezoeken : zoals elk jaar probeert het bestuur een aantal musea te bezoeken die minder gekend zijn maar zeker iets te bieden hebben. Zo werd in september 89 een bezoek gebracht aan het EMABB museum te Niel waar een originele site behouden bleef als aandenken aan de baksteennijverheid. Het tweede bezoek bracht ons naar het Kappersmuseum te St.Niklaas dat een groot aantal gebruiksvoorwerpen herbergt uit de vorige eeuw. Haarkapen bleek eerder een marteling te zijn in die tijd.

Het volgende bezoek bracht ons naar het Diamantmuseum te Antwerpen waar de evolutie van ruwe steen tot fijngeslepen diamant ons levendig werd geïllustreerd.

Als laatste museum werd dit jaar het Textielmuseum te Oelegem bezocht, waar iedereen kennis kon opdoen van de verschillende textielgrondstoffen en sommige leden zelfs het mysterie van de zijderups visueel geopenbaard kregen.

5. De voordrachten :

voor de praktische accommodatie besloot het bestuur dit jaar over te stappen naar het Rupelhotel te Boom, waar naast de nodige ruimte, ook de mogelijkheid bestond om de innerlijke mens te versterken in een aangename omgeving. Voor het eerst werd gestart met het bonnetjessysteem voor de consumptie tijdens de voordrachten, dit om de spreker minder te storen met het betalen aan de kelner.

De eerste voordracht bleek een succes. 80 personen kwamen opdagen om hun kennis over beleggen te vergroten. Aan diegenen die door de hierbij opgedane kennis hun persoonlijke rijkdom plots zagen toenemen, vraagt Fernand, onze penningmeester, om een milde blijk van appreciatie in de kas te storten.

Op de tweede voordrachtavond (Bio-ethiek in de geneeskunde) pleitte Prof. Paul Schotsmans voor een menselijke samenleving. Iets is 'menselijk' wanneer de mens, de relatie en de gemeenschap in al hun aspecten erkend worden. Volgens spreker is bio-ethiek het ethisch proces dat helpt waarden tegen onwaarden af te wegen bij o.a. in vitro fertilisatie, donorinseminatie, draagmoederschap, genetische screening, abortus. Een hoopgevende en boeiende causerie en discussie!

De derde voordracht had het oor als onderwerp. Dr. Officiers bracht een boeiende uiteenzetting over de huidige stand van zaken in de behandeling van gehoorstoornissen met een nadruk op de pioniersrol die hierbij gespeeld werd door Prof. Marquet. Door middel van dia's werd een beeld gegeven

van de nieuwe generatie "hoorapparaten", voor zover deze term nog van toepassing kan zijn bij dergelijke fijnmechanische en elektrische toestellen.

Personalia

— vanuit het bestuur werden volgende bestuurleden voorgedragen voor bestuursmandaten in het VVA hoofdbestuur : Fernand Smets en Cyriel De Herdt. Vanaf 1/9/90 wordt Fernand Smets (T.E.W.) de nieuwe algemene penningmeester van het VVA. Hij volgt Ir. E. Brinckman op. Onze gelukwensen ! Op 23/6/90 volgt er nog een tweede stembeurt.

Huwelijken : behouden vaart !

— de hr. Luc Boudry (Aartselaar) trad op 30/3/90 in het huwelijk met juffr. Viviane Kerremans.
(afd. Klein Brabant)

Geboorten : onze hartelijke gelukwensen

Simon, op 9.9.89, kleinzoontje van Jean en Lea Vogels-Wentein (afd. Brugge)

Sterfgevallen : onze oprechte deelneming

De Heer J. Mattheussens op 14.2.90
(afd. Ieper)

Dokter L. Mortelmans, echtgenoot van Mimy Peeters,
geboren te Brugge op 9.9.1912 en er overleden op 23.3.1990
(afd. Brugge)

Dokter Reinhilde Delahaye, echtgenote van Herman Coen,
geboren te Kapellen op 7.5.1925 en overleden te Antwerpen op 15.4.1990
(afd. Antwerpen).

Met innige droefheid melden wij U het overlijden van één van onze leden, Apotheker Myriam Briers (20/10/35) echtgenote van Armand Gysemans. Na kortstondige zware ziekte overleed zij op 18/1/90.
(afd. Klein Brabant)

VLAANDEREN ECHT VRIJ. DAT WILLEN WIJ!

Vlaamse manifestatie voor meer autonomie
en betere democratie

E. Jacquainlaan - 10 uur

Brussel, 6 mei
wees erbij!

Deze vlaamse organisaties waren op 20 februari reeds aangesloten
bij het aktiekomitee Vlaanderen '90

Algemeen Nederlands Congres ○ Algemeen Nederlands Verbond Brussel
○ Algemeen Nederlands Zangverbond ○ Komitee der Randgemeenten
○ Davidsfonds ○ Federatie van Vlaamse Kringen - Rodenbachfonds
○ Federatie van Vlaamse Vrouwengroepen ○ Het Pennoen
○ Ijzerbedevaartkomitee ○ Katholieke Filmliga ○ KVHV-Antwerpen en
KVHV-Leuven ○ Lodewijk Dosfelinstituut ○ Marnixring ○ Pajottenlands
Jongeren centrum ○ TAK ○ VAKBEL ○ Verbond van Vlaamse Academici
○ Verbond van Vlaamse Cultuurverenigingen Antwerpen ○ Vereniging van
Vlaamse Leerkrachten ○ Verbond voor Vlaamse Volkskunst ○ Vereniging
van Vlaamse Hogeschoolingenieurs ○ Vereniging van Vlaamse Professoren
Leuven ○ Vereniging Vlaamse Ziekenfondsen ○ Vereniging voor Weten-
schap ○ Vlaams Komitee Druivenstreek ○ Vlaams Geneesherenverbond
○ Vlaams Komitee Brussel ○ Vlaams Nationaal Jeugdverbond ○ Vlaams
Verbond voor Gepensioneerden ○ Vlaamse Culturele Producties ○ Vlaamse
Volksbeweging ○ Vlaamse Volkskunstbeweging ○ Vlaanderen 2000
○ Vlamingen in de Wereld ○ Vlanajo ○ Vorming en Gemeenschap
○ VOS ○ VTB-VAB ○ Wase Jonge Leeuwen ○ Zingende Jeugd
in Vlaanderen

Publiciteitstarief:

Volle bladzijde 115 x 167

1 nummer achterkant: 5.000,- fr.

5 nummers achterkant: 22.500,- fr.

1 nummer tussen teksten: 4.200,- fr.

5 nummers tussen teksten: 18.900,- fr.

Oplage: 3.500 ex.

Doelgroep: universitaires in vrije beroepen,
onderwijs, overheidssector, handel
en industrie.